

TC
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ
BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİ
KOORDİNASYON BİRİMİ (NKÜBAP)

BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJESİ
SONUÇ RAPORU

NKUBAP.00.M9.AR.14.01 NOLU PROJE

OKULÖNCESİ ÇOCUKLARDA
MONTESSORİ VE ORFF TEMELLİ MÜZİK EĞİTİMİ SONRASI
SOSYAL BECERİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜRÜTÜCÜ: SELEN İLHAN ALP
ARAŞTIRMACI: ARDA ALTINKARADAĞ

2014

Önsöz

Bu araştırmada okulöncesi çocuklarda Montessori ve Orff temelli müzik eğitimi sonrası sosyal becerilerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Okulöncesi dönem müzik ve sosyal gelişim için özel duyarlılık dönemlerini içinde barındırması itibarıyla çocuğun hem müzik açısından hem de sosyal beceriler açısından gelişimi için bir fırsat penceresi olarak değerlendirilmelidir.

Çalışma süresince öğretmen tarafından yapılandırılan Orff dersleri ile birlikte sınıfta çocukların istedikleri zaman dilimlerinde kendi başlarına veya arkadaşlarıyla beraber kullanabildiği Montessori müzik köşesinin bulundurulması onlara müzik, hareket, konuşma/söz unsurlarını birada bulunduran ve doğaçlama olarak üretim yapabilecekleri eğlenceli bir ortam sundu.

Namık Kemal Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi olarak desteklenen çalışmamın planlanmasında, araştırılmasında, yürütülmesinde ve oluşumunda beraber çalıştığımız Araştırma Görevlisi Arda Altınkaradağ'a ve ilgi ve desteğini esirgemeyen tüm öğretmenlerimize sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

İçindekiler

	Sayfa numarası
Önsöz.....	i
İçindekiler.....	ii
Tablo listesi	iii
Özet	v
Abstract	vi
Giriş.....	1
Araç ve Yöntem.....	3
Bulgular ve Yorumlar.....	4
Kişilerarası İletişim Becerileri.....	4
Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme Becerileri.....	5
Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri.....	6
Sözel Açıklama Becerileri.....	8
Kendini Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri.....	9
Amaç Oluşturma Becerileri.....	10
Dinleme Becerileri.....	11
Görevleri Tamamlama Becerileri.....	13
Sonuçları Kabul Etme Becerileri.....	14
Tartışma.....	16
Kaynaklar.....	17

Tablo Listesi

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kişilerarası İletişim Beceri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları	4
Tablo 2. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları.....	4
Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	5
Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerilerinin Ortalamaları ve Standart Sapmaları	5
Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	6
Tablo 6. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	6
Tablo 7. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları	7
Tablo 8. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	7
Tablo 9. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	7
Tablo 10. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Sözel Açıklama Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları.....	8
Tablo 11. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları.....	8
Tablo 12. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	8
Tablo 13. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kendini Kontrol Etme Becerilerinin Ortalamaları ve Standart Sapmaları.....	9
Tablo 14. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	9
Tablo 15. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	10
Tablo 16. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Amaç Oluşturma Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları	10

Tablo 17. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	11
Tablo 18. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları.....	11
Tablo 19. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Dinleme Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları	12
Tablo 20. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	12
Tablo 21. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	12
Tablo 22. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Görev Tamamlama Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları	13
Tablo 23. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	13
Tablo 24. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları.....	13
Tablo 25. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Sonuçları Kabuletme Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları	14
Tablo 26. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	14
Tablo 27. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları	15

Özet

Bu araştırmanın amacı, Orff ve Montessori yaklaşımı ile yapılan okul öncesi müzik eğitiminin öğrencilerin sosyal beyin gelişimine etkilerinin incelenmesidir. Araştırmaya 4-6 yaş grubu 20'si deney 20'si ise kontrol grubu olmak üzere toplam 40 öğrenci dahil edilmiştir. Araştırmada Avcıoğlu (2005) tarafından geliştirilen „Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği (4-6 yaş)’nin “Kişiler Arası İletişim Becerileri, Akran Baskısı İle Başa Çıkma Becerileri, Sözel Açıklama Becerileri, Kendini Kontrol Etme Becerileri, Hedef Belirleme Becerileri, Dinleme Becerileri, Görevleri Tamamlama Becerileri, Sonuçları Kabul Etme Becerileri” başlıkları altındaki dokuz alt ölçeği alınarak, 40 öğrencinin her biri için müzik eğitimi öncesi ve sonrasında okul öncesi öğretmenleri tarafından doldurulmuştur. Uygulanan ön test aşamasından sonra deney grubu öğrencilerine 12 hafta boyunca; her gün 45'er dakika, Orff Schulwerk yaklaşımı ile okul öncesi müzik, hareket ve dans eğitimi verilmiştir. Eş zamanlı olarak Montessori müzik materyalleri için müzik köşesi oluşturuldu. Kontrol grubunu oluşturan öğrencilere müzik eğitimi verilmemiş, bu öğrenciler okuldaki genel eğitimlerine devam etmişlerdir. Tüm çalışmaların sonunda, deney ve kontrol grupları için son testler uygulanmıştır. Elde edilen verilerin işlenmesi sonucunda; Orff Schulwerk ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, bu eğitimin verilmediği okul öncesi çocuklara göre “kişilerarası iletişim becerileri”, “kızgınlık davranışlarını kontrol etme ve değişikliklere uyum sağlama becerileri”, “akran baskısı ile başa çıkma becerileri”, “kendini kontrol etme becerileri”, “amaç oluşturma becerileri”, “dinleme becerileri”, “görevleri tamamlama becerileri” ve “sonuçları kabul etme becerileri” sosyal becerilerinin daha fazla geliştikleri saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Orff Schulwerk, Montessori Müzik Eğitimi, Okul Öncesi, Sosyal Beyin, Sosyal Beceri.

Abstract

The aim of this research is to investigate the influences of Orff and Montessori preschool music education approach on the improvement of social brain of students. 40 students which were selected as control and experiment groups made up the search group of this study. The evaluation of Social Skills (Between the Ages of 4-6) was used to collect data which was prepared and improved by Avcıoğlu (2005). The sub-tests of the evaluation are “ The Skills of Communication Among People, The Skills of Anger Management and Adaption to The Changes, The Skills of Management of Coequals” Pressure, The Skills of Oral Expressions, The Skills of Self Control, The Skills of Creating a Target, Listenning Skills, The Skills of Finishing The Project”. The evaluations are applied by the preschool teachers of 40 students before and after the Orff Schulwerk Preschool Music Education Approach. After the pre-test process, elementary music, movement and dance education based on the Orff Schulwerk Preschool Music Education Approach was applied for 45 minutes, every day for 12 weeks to the experiment group. At the same time, Montessori music materials area was created. Approach was not applied to the control group, the continued their usual courses. After all music lessons, post-tests were applied for the experiment and control group by their own teachers. Analizing the datas; it was observed that the children which were given the Orff Schulwerk and Montessori preschool music education approach had improved their “The Skills of Communication Among People, The Skills of Anger Management and Adaption to The Changes, Creating a Target, The Skills of Finishing The Project” comparing to the children that didn’t take the Orff Schulwerk and Montessori music education approach.

Key Words: Orff Schulwerk, Montessori Music Education, Pre-school, , Social Brain Social Skills.

Giriş

Dünyanın hızla geliştiği ve değiştiği günümüzde dışa dönük, insanlarla kolaylıkla iletişim kurabilen ve bu ilişkileri sürdürebilen, kendine güvenen, her türlü olumlu ve olumsuz düşüncesini ifade edebilen; yaratıcı düşünme ve problem çözme yeteneğine sahip, sosyal becerileri gelişmiş bireylere duyulan gereksinim giderek artmaktadır (Öziskender, 2013). Bu gereksinimden dolayı dünyada sosyal yeterlik, sosyal zekâ, sosyal beyin ve sosyal beceriler ile ilgili birçok araştırma yapılmaktadır. Okulöncesi dönem sosyal beyin gelişiminin başladığı ve bu anlamda nöronal bağlantıların temellerinin atıldığı kritik bir zaman dilimidir. Çağdaş müzik eğitimi yaklaşımları da öğrencinin aktif olduğu, yaparak ve yaşayarak öğrendiği; yaratıcı potansiyeli ortaya çıkardığı ve sosyal becerilerini geliştirdiği etkinlikler ve oyunlardan oluşan bir öğrenme sürecidir.

Günümüzde formal eğitimin ilk aşaması olarak görülen okul öncesi eğitim gittikçe yaygınlaşmaktadır. Okul öncesi eğitimde birçok farklı yaklaşım ve metod kullanılmaktadır. Bu yaklaşımlardan biri de İtalyan hekim ve eğitimci Maria Montessori tarafından 1900'lerin başında geliştirilen Montessori sistemidir. Maria Montessori, 0-6 yaş döneminin emici zihin dönemi olduğunu bildirmiş ve bu dönemde insan hayatında çok önemli yeri olan duyarlılık dönemlerini tanımlamıştır. Duyarlılık dönemleri bir çocuğun yaşamında çevresinin bir özelliğine kendini verdiği ve diğer özelliği dışladığı zaman bloklarıdır (Lillard, 2013). Duyarlı dönem sona erdiğinde ise bu aşamada oluşan özel ilgi ve yetenekler kaybolur (Durakoğlu, 2011). Duyarlı dönemler bir kez geçince asla tekrarlanmaz, tekrarlamak yorgunluk ve sıkıntıya yol açar (Demiralp, 2014). Örneğin bu dönem geçtikten sonra çocuklar, herhangi bir dili daha zor öğrenirler. Bu nedenle onların yeteneklerini ortaya koyarak geliştirebilecekleri destekleyici ortamlara ihtiyaçları vardır (Durakoğlu, 2011).

0-6 yaş arasında yaşanan bu duyarlı dönemlerden birisi yaşamın toplumsal yönlerine duyulan ilgi ile kendini gösterir. Çocuk başkalarının haklarını anlamaya ve onlarla topluluk oluşturmaya derin bir ilgi göstermeye başlar. Görgü kurallarını öğrenmeye ve kendine olduğu kadar başkalarına da bir şeyler vermeye çalışır. Bu toplumsal ilgi kendini ilk olarak gözlemci etkinliklerle gösterir, daha sonra başkalarıyla daha etkin temas kurma isteği gelişir (Lillard, 2013). Bu süre içinde sosyal ilişkilerden yoksun kalmış ve desteklenmemiş çocukların ileriki yıllarında anti-sosyal davranışlar sergilediği ve toplumsal uyumda zorlandıkları görülmektedir (Toran, 2011). Bu dönemlerden bir diğeri de 2 yaşında başlayan ve 6 yaşına kadar devam eden, müzik açısından bir insanın hayatındaki en duyarlı dönem olarak bilinen müzik duyarlılık dönemidir. Montessori, çocukların bu duyarlılık dönemi içindeki ihtiyaçlarına cevap veren bireysel veya arkadaşlarıyla çalışabildiği çeşitli müzik materyalleri geliştirmiştir. Bu materyaller çocukta ritm duygusunu kazanma, öğrenme disiplini de kazandıran bireysel çalışmalarını arkadaşlarınıninkiyle birleştirerek birlikte çalışma alışkanlığı kazanma, materyallerin bireysel kullanımı sırasında sorumluluk alma ile dikkat ve konsantrasyonu geliştirmeye hizmet eder.

Müzik eğitimi özellikle okul öncesi dönemde, diğer çocuklarla mutlu bir ortamı paylaşma, bir grubun, etkinliğin, bir amacın parçası olma hissini tattırır. Toplu müzik çalışmalarıyla, arkadaşlarıyla birlikte bir iş yapma, düzenli ve disiplinli olma, sırasının gelmesini bekleme, sabretme gibi sosyal hayatın gereği olan alışkanlıklar kazanır. Kümede şarkı söylerken sesini kullanmayı, yanındaki arkadaşlarını ve diğerlerini dinleyerek sesini denetlemeyi öğrenir. Böylece topluluk düzeninde başkalarını da göz

önünde bulundurmak gerektiğini kavrar. Bilindiği gibi müziğin kendisi de bir düzen işidir. Çocuk, sesleri belli bir düzen içinde söylemesi gerektiğini ve bu düzenin birlikte şarkı söyleyebilmenin şartı olduğunu anladıkça toplum hayatına intibakı da artacaktır. Bir şarkının ritmiyle heyecanların paylaşılması onun sosyal kimliğini kuvvetlendirecektir. (Başer, 2004).

Okul öncesi dönemde çocuklara müzik eğitiminde bir yaklaşımda Orff yöntemidir. Genel anlamıyla Orff Schulwerk, besteci Carl Orff (1895-1982) ve dansçı Gunild Keetmen tarafından geliştirilmiş müzik, hareket, konuşma/söz unsurlarını bütünlükten bir müzik eğitimi yaklaşımıdır (Gürgen, 2006). Bu yöntem; ritim ve doğaçlamaya dayanan deneyimsel yöntemdir ve çocukların hoplama, zıplama, koşma ve sallanma vb. onların doğal buldukları ritimler üzerine kurulmuştur. Şarkılarla yaratıcılıklarını kullanarak, doğaçlamayla vücut hareketleriyle dans etmektedir. Böylece kendilerine güvenleri artmaktadır. Bu yöntemin en önemli özelliği, çocukların ilgisini çekmesidir. Çocuklar oynayarak, hareket ederek, şarkı söyleyerek yaratıcı etkinliklerde bulunurlar. Onlara yol gösterme tercih edilir. Öğretme tercih edilmez. Bu yöntemde ilk olarak duyduklarını, hissettiklerini bireysel olarak, sonra ise toplu olarak ifade ederler. Bu da bireyin kendine olan özgüvenini kazandırır.(Çevik, 2007). Orff Schulwerk"te en önemli şey "kabul"dür. Herkes her fikri ile eşit derecede kabul görmelidir ki cesaretlensin ve kendini ifade edebilsin. Orff ve Montessori yaklaşımı ile işlenen derslerdeki zenginliğin temeli herkesin kendi müzik ve hareket seviyesine uygun rolleri sunmasıdır. Bu sayede bireyin sosyal, psikolojik gelişimine de katkı sağlanır. Kazandırılması veya katkı sağlanması hedeflenen sosyal psikolojik davranış ve becerilerden bazıları şunlardır: Bağımsız karar verme becerisi, sorumluluk bilinci, dayanışma, sosyal duyarlılık, toleransın ve değerlilik duygusunun artmasıdır (Erol, 2006)

Okulöncesi dönemde müziğin sosyal becerileri artırdığı yönünde pekçok çalışma mevcut olup etkisi tartışılmazdır. Bununla birlikte okulöncesi dönemin müzik ve sosyal gelişim için özel duyarlılık dönemlerini de içinde barındırması itibarıyla da çocuğun hem müzik açısından hem de sosyal beceriler açısından gelişimi için birbirini olumlu etkileyen bu ikilinin birarada bulunması bir fırsat penceresi olarak değerlendirilmelidir. Orff yöntemi günün belli saatlerinde öğretmen tarafından planlanan şekilde gerçekleştirilmekte olup Montessori müzik köşesi tüm gün çocukların kullanımına açıktır. Sınıf içinde bu yöntemlerin beraber kullanımı çocuklarda sosyal etkileşim için daha fazla zaman ve olanak sağlayacağından sosyal beyin gelişimi için daha etkili olabilir. Literatürde daha önce yapılan bir çalışmada Orff yönteminin haftanın iki günü uygulanmasıyla sosyal becerilerin gelişimi incelenmiştir. Bu çalışmada Avcıoğlu (2005) tarafından geliştirilen, (4-6 yaş) Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte yer alan dokuz faktörden beş tanesinde önemli gelişme tespit edilmiştir (Öziskender, 2013). Bizim çalışmamızda da Orff ve Montessori müzik eğitimin birlikte kullanımının sosyal beyin gelişim ölçütlerinden biri olan sosyal beceriler üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi planlanmıştır.

Araç ve yöntem

Bu araştırmmanın çalışma grubunu, Namık Kemal Üniversitesi Ayçiçeği Çocukevi'nde eğitim alan 20 öğrenci, kontrol grubunu ise Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir anaokulunda eğitim alan 20 öğrenci olmak üzere 4-6 yaş grubu toplam 40 okul öncesi öğrencisi oluşturmaktadır. Kontrol grubunda 12 kız 8 erkek, deney grubunda ise 12 kız 8 erkek toplam 40 öğrenci mevcut bulunmuştur.

12 hafta süren çalışmada, haftada 5 kez 45 dakikalık Orff yaklaşımına dayalı ders etkinlikleri yaptırılmış. Montessori müzik materyalleri köşesi hazırlanarak gün içinde rahatlıkla ulaşabilecekleri şekilde çocukların kullanımına sunulmuştur. Montessori müzik materyallerinin kullanımı ilk başta çocuklara öğretmenler tarafından bireysel ders şeklinde verilmiş olup daha sonra kendileri bireysel ve grup çalışmalarına devam etmişlerdir.

Veri toplama aracı olarak, Avcıoğlu (2005) tarafından geliştirilen, (4-6 yaş) Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması ilgili araştırmacı tarafından 2007 yılında kapsam ve yapı geçerliği olmak üzere iki ayrı yolla test edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçekte yer alan maddelerin dokuz faktörde toplandığı gözlenmiştir. Bu faktörler sırasıyla; "Kişilerarası İletişim Becerileri", "Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri", "Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri", "Sözel Açıklama Becerileri", "Kendini Kontrol Etme Becerileri", "Amaç Oluşturma Becerileri", "Dinleme Becerileri", "Görevleri Tamamlama Becerileri" ve "Sonuçları Kabul Etme Becerileri" 'dir (Öziskender, 2013).

Analiz aşamasında, verilerin analizi için IBM SPSS 23.00 programı kullanılmıştır. Verilerin analizi aşamasında ön testler ve son testler için ortalama ve standart sapmalar hesaplanmış, birey sayısının az olması ve normal dağılım göstermemesi sebebiyle Mann Whitney U testi ve Wilcoxon işaretli sıralar testi ile Ön test-son test puanları arasındaki istatistiksel farklar analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına, her bir alt problemde yer verilmiştir, yorumları yapılmıştır.

Bulgular ve Yorumlar

Kişilerarası İletişim becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Kişilerarası İletişim Becerileri** arasında anlamlı bir fark var mıdır? Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin deney öncesi ve deney sonrası iletişim beceri ortalamaları ile standart sapma değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin deney öncesi ve deney sonrası **Kişilerarası İletişim Becerileri** ortalamaları ile standart sapma değerleri Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kişilerarası İletişim Beceri Puanlarının Ortalamaları ve Standart Sapmaları

	N	Ön Test		Son Test	
Grup		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	50,90	7,11	58,65	8,00
Kontrol	20	53,25	7,32	52,25	7,51

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Kişilerarası İletişim Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Kişilerarası İletişim Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Kişilerarası İletişim Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 2).

Tablo 2. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	17,63	352,50	142,50	0,121
Kontrol	20	23,38	467,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 3. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
<i>Deney</i>	20	25,20	504,00	106,00	0,010
<i>Kontrol</i>	20	15,80	316,00		

Tablo 3 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, ***Kişilerarası İletişim Becerileri*** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin ***Kişilerarası İletişim Becerileri*** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [U = 106.00, p<0,05]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamaları kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin ***Kişilerarası İletişim Becerilerinin*** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri (4-6 yaş) ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre ***Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri*** arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası ***Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri*** puanlarının ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerilerinin Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
<i>Deney</i>	20	38.50	6.33	43.45	5.18
<i>Kontrol</i>	20	38.85	6.32	38.10	5.71

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi ***Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri*** Becerileri açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun ***Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri*** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde ***Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve***

Değişikliklere Uyum Sağlama Becerilerine sahiptir (Bkz. Tablo 5).

Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	19,65	393,00	183,00	0,659
Kontrol	20	21,35	427,00		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	27,23	544,50	65,500	0,000
Kontrol	20	13,78	275,50		

Tablo 6 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 65,500$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamı kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme ve Değişikliklere Uyum Sağlama Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** puan ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	36,25	4,52	41,45	4,32
Kontrol	20	36,30	5,51	35,30	4,91

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 7).

Tablo 8. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	19,93	398,50	188,00	0,758
Kontrol	20	21,08	421,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 9. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	27,05	541,00	69,00	0,000
Kontrol	20	13,95	279,00		

Tablo 9 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 69,00$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamaları kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori

yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Akran Baskısı ile Başa Çıkma Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sözel Açıklama Becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Sözel Açıklama Becerileri** bakımından aralarında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Sözel Açıklama Becerilerinin** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 10'da verilmiştir.

Tablo 10. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Sözel Açıklama Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	24,65	3,73	29,35	4,06
Kontrol	20	27,00	4,34	26,70	4,13

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Sözel Açıklama Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Sözel Açıklama Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermektedir ($U=125,50$, $p<0,05$). Başka bir değerlendirme ile deney öncesi **Sözel Açıklama Becerileri** düzeylerinin Kontrol grubunda daha fazla olduğu tespit edilmiştir (Bkz. Tablo 11).

Tablo 11. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	16,78	335,50	125.50	0,043
Kontrol	20	24,23	484,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olmadığı görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 12'de verilmiştir.

Tablo 12. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	23,63	472,50	137,50	0,091
Kontrol	20	17,38	347,50		

Tablo 9 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Sözel Açıklama Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Sözel Açıklama Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir [$U = 137,50$, $p > 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamı kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

Kendini Kontrol Etme Becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Kendini Kontrol Etme Becerileri** arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Kendini Kontrol Etme Becerilerinin** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 13'a verilmiştir.

Tablo 13. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Kendini Kontrol Etme Becerilerinin Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	14,55	2,50	17,65	1,60
Kontrol	20	14,70	3,34	14,30	2,99

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Kendini Kontrol Etme Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Kendini Kontrol Etme Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Kendini Kontrol Etme Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 13).

Tablo 14. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	19,48	389,50	179,500	0,583
Kontrol	20	21,53	430,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 14'de verilmiştir.

Tablo 15. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
<i>Deney</i>	20	28,03	560,50	49,50	0,000
<i>Kontrol</i>	20	12,98	259,50		

Tablo 15 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, ***Kendini Kontrol Etme Becerileri*** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin ***Kendini Kontrol Etme Becerileri*** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 49,50$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamaları kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin ***Kendini Kontrol Etme Becerilerinin*** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Amaç Oluşturma Becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre ***Amaç Oluşturma Becerileri*** arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası ***Amaç Oluşturma Becerilerinin*** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 16'da verilmiştir.

Tablo 16. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Amaç Oluşturma Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
<i>Deney</i>	20	11,25	1,62	13,35	1,46
<i>Kontrol</i>	20	10,95	2,48	10,85	2,48

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi ***Amaç Oluşturma Becerileri*** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun ***Amaç Oluşturma Becerileri*** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde ***Amaç Oluşturma Becerilerine*** sahiptir (Bkz. Tablo 16).

Tablo 17. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	21,40	428,00	182,00	0,640
Kontrol	20	19,60	392,00		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 17’de verilmiştir.

Tablo 18. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	27,13	542,50	67,50	0,000
Kontrol	20	13,88	277,50		

Tablo 18 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Amaç Oluşturma Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Amaç Oluşturma Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 67,50$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamaları kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Amaç Oluşturma Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Dinleme Becerileri:

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Dinleme Becerileri** bakımından aralarında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Dinleme Becerilerinin** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 19’da verilmiştir.

Tablo 19. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Dinleme Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	18,85	3,34	21,95	3,28
Kontrol	20	18,60	3,10	17,85	3,06

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Dinleme Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Dinleme Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Dinleme Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 16).

Tablo 20. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	21,65	433,00	177,00	0,547
Kontrol	20	19,35	387,00		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 20’de verilmiştir.

Tablo 21. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	26,95	539,00	71,00	0,000
Kontrol	20	14,05	281,00		

Tablo 21 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Dinleme Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Dinleme Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 71,00$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamı kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Dinleme Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Görev Tamamlama Becerileri

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Görev Tamamlama Becerileri** bakımından aralarında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Görev Tamamlama Becerilerinin** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 19'da verilmiştir.

Tablo 22. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Görev Tamamlama Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	11,50	1,40	13,60	1,27
Kontrol	20	11,65	1,43	11,30	1,80

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Görev Tamamlama Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Görev Tamamlama Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Görev Tamamlama Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 22).

Tablo 23. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	20,28	405,50	195,50	0,904
Kontrol	20	20,73	414,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 23'de verilmiştir.

Tablo 24. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	27,30	546,00	64,00	0,000
Kontrol	20	13,70	274,00		

Tablo 24 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Görev Tamamlama Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Görev Tamamlama Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 64,00$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamı kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Görev Tamamlama Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Sonuçları Kabul Etme Becerileri :

Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilen deney grubu öğrencileri ile Orff ve Montessori yaklaşımı ile okul öncesi müzik eğitimi verilmeyen kontrol grubu öğrencilerinin son test ölçümlerine göre **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** bakımından aralarında anlamlı bir fark var mıdır?

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilere uygulanan program öncesi ve sonrası **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** ortalamaları ve standart sapma değerleri Tablo 25’de verilmiştir.

Tablo 25. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test ve Son test Sonuçları Kabul Etme Becerileri Ortalamaları ve Standart Sapmaları

Grup	N	Ön Test		Son Test	
		Sıra Ortalama	Standart Sapma	Ortalama	Standart Sapma
Deney	20	14,40	2,06	27,25	4,51
Kontrol	20	14,90	1,77	14,45	1,93

Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin, deney öncesi **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** açısından, eşdeğer düzeyde olup olmadıklarını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi analizleri uygulanmıştır. Analiz sonucunda, deney öncesi her iki grubun **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** gruplara göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Başka bir değerlendirme ile deney öncesi her iki grup da eşdeğer (benzer) düzeyde **Sonuçları Kabul Etme Becerilerine** sahiptir (Bkz. Tablo 25).

Tablo 26. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Ön test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	19,88	397,50	187,50	0,738
Kontrol	20	21,13	422,50		

Deney sonrası grupların son test puanlarının aritmetik ortalamalarına bakıldığında ise birbirlerine göre farklılıkların olduğu görülmektedir. Bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını belirlemek için yapılan analiz sonuçları Tablo 26’da verilmiştir.

Tablo 27. Deney ve Kontrol Grubundaki Öğrencilerin Son test Puanlarının Uygulanan Yönteme Göre Mann Whitney U -Testi Sonuçları

Grup	N	Sıra Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Deney	20	27,35	547,00	63,00	0,000
Kontrol	20	13,65	273,00		

Tablo 27 incelendiğinde, Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi alan deney grubu öğrencilerinin, **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** düzeylerinin Orff ve Montessori yaklaşımı ile müzik eğitimi almayan kontrol grubundaki öğrencilerin **Sonuçları Kabul Etme Becerileri** düzeylerinden anlamlı bir şekilde farklılaştığı görülmektedir [$U = 63,00$, $p < 0,05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında ise Orff ve Montessori yaklaşımının uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin sıra ortalamaları ve sıra toplamı kontrol grubundaki öğrencilerin sıra ortalamasından ve sıra toplamından daha yüksek olduğu söylenebilir. Bu durum uygulanan Orff ve Montessori yaklaşımı ile verilen okul öncesi müzik eğitiminin, öğrencilerin **Sonuçları Kabul Etme Becerilerinin** gelişmesinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Tartışma

Çalışmamızda Orff ve Montessori müzik yaklaşımı ile eğitim alan gruptaki öğrencilerin sözel açıklama becerileri dışındaki “kişilerarası iletişim becerileri”, “kızgınlık davranışlarını kontrol etme ve değişikliklere uyum sağlama becerileri”, “akran baskısı ile başa çıkma becerileri”, “kendini kontrol etme becerileri”, “amaç oluşturma becerileri”, “dinleme becerileri”, “görevleri tamamlama becerileri” ve “sonuçları kabul etme becerilerinde” anlamlı gelişmeler olmuştur. Bu durum çalışmamızda daha önce yapılan çalışmalardan farklı olarak Orff müzik eğitiminin daha kısa süreli olarak fakat haftanın tüm günlerine yayılması ve tüm gün çocukların kullanımına açık olan Montessori müzik materyalleri köşesinin eklenmesiyle açıklanabilir. Sadece öğretmen tarafından verilen derslerle kalmayıp çocukların kendi içlerinden geldiği zaman dilimlerinde müzik malzemelerine kolayca ulaşabilmeleri ve birlikte çalışabilmeleri ve de haftanın her gününü içine alan uygulama müzik ve sosyal gelişimin birbirini desteklemesi açısından önemli iki unsur olmuştur.

Ayrıca çalışma sonunda deney grubu öğrencilerinin tamamı birçok Orff çalgısını kullanabilmiştir. Bununla birlikte Montessori müzik materyalleri ile de çalışmayı öğrenmişler ve tekli veya gruplar halinde kendi parçalarını bestelemişlerdir. Bu durum çocukların kendilerine olan özgüvenlerini de geliştirmiştir.

Müzik eğitimi ve sosyal beyin gelişimi için özel duyarlılık dönemlerini içinde barındıran okulöncesi dönemin önemi düşünüldüğünde ülkemizde okulöncesi öğretmenlerine konusunda uzman kişilerden Orff eğitimi aldırılması ve özellikle Montessori yaklaşımı ile eğitim veren kurumlarda müzik materyallerinin mutlaka bulundurulması ve öğretmen eğitimlerinin aldırılması okulöncesi çocukların hem müzik alanında hem de sosyal beyin gelişimini desteklemek adına önemli bir adım olacaktır.

Kaynaklar

1. Başer A, Müziğin Okul Öncesi Dönemde Çocuk Gelişimine Katkısı Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2004, s. 8
2. Çevik B, Müzik Öğretim Yöntemlerinden, Orff Müzik Öğretisine Genel Bir Bakış, BAÜ FBE Dergisi, 9 (1), 2007, s.95-100
3. Demiralp S, Montessori Metodu ve Uygulamaları, 1. Basım, Ankara, 2014, 60
4. Durakoğlu A, Maria Montessori'ye Göre Okul Öncesi Çocukluk Döneminin Özellikleri. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 16 (2011), s.133-145
5. Erol O., "Bir Bakışta Orff ", İstanbul Orff Schulwerk Eğitim ve Danışmanlık Merkezi Info Dergisi, 9, 2006, s.17-19
6. Gürgen E, Müzik Eğitiminde Yaratıcılığı Geliştiren Yöntem Ve Yaklaşımlar, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7 (12), 2006, s.81-93.
7. Lillard PP, Montessori Modern Bir Yaklaşım, 1. Basım, İstanbul, 2013, 69-74
8. Öziskender G, Orff Yaklaşımı İle Yapılan Okul Öncesi Müzik Eğitiminin Öğrencilerin Sosyal Becerilerinin Gelişimine Etkileri, Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8/3, 2013, s. 213-23

